

Θεολογικά Χρονικά

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014: Μόναχο, Γερμανία

Τὸ Τμήμα Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου διοργάνωσε στίς 24-25 τοῦ μηνὸς Διεθνῆς ἐπιστημονικὸ συμπόσιο μὲ γενικὸ θέμα: «Lex Credendi-Lex Vivendi-Lex Celebrandi, Otrhodoxe theologie im context der liturgiewissenschaft». Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν ὁ Ἐπίσκοπος κ. Μάρκος («Liturgie und 'Vergottung' des Menschen»), ὁ Vladimir Ivanov («Pavel Florenskijs 'Philosophie des Kultes' und das Problem ihrer Rezeption»), π. Adrian Marinescu («Eucharistie und Doxologie. Das liturgische Proprium der Schopfung»), ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος («Die wechselseitige Wirkung zwischen Lex Orandi und Lex Credendi: Das Zeugnis der Liturgiegeschichte»), ὁ π. Γεώργιος Μπασιούδης («Die Wiederentdeckung der liturgischen Theologie. Erfahrungen und Fragestellungen eines orthodoxen Gemeindepfarrers in Deutschland») κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Κωνσταντινούπολη

Ἀπὸ τὴν 1η ἕως τὴν 4η Μαΐου πραγματοποιήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη ἡ συνάντηση τῶν μελῶν τοῦ «κύκλου τῶν μαθητῶν τοῦ πάπα J. Ratzinger/Βενεδίκτου ΙΣΤ'», τοῦ ὁποῦ τὴν ἐποπτεία ἔχει ὁ καρδινάλιος K. Koch. Ἀνάμεσα στοὺς προσκεκλημένους τοῦ «κύκλου» ἦταν ὁ Ἰωάννης Κουρμπελῆς ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα

«Ἕνας Πάπας τοῦ Λόγου στὸν λόγο ἐνὸς Πάπα». Μεταξὺ τῶν ὑπολοίπων ὁμιλητῶν ἦταν ὁ ἴδιος ὁ καρδινάλιος Kurt Koch, Πρόεδρος τοῦ Ποντιφικικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν Ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν, ὁ Ἐπίσκοπος Ἀβύδου Κύριλλος, («Ἡ ἄρση τῶν ἀναθεμάτων μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης κατὰ τὸν J. Ratzinger»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Κωνσταντινούπολη

Στίς 2-3 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη μὲ τίς εὐλογίες τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου τὸ τρίτο Παγκόσμιο Συνέδριο Νέων μὲ τὴ συμμετοχὴ περίπου 55 συνέδρων ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον.

ΜΑΪΟΣ 2014: Πάτρα

Τὸ Μεταπτυχιακὸ Πρόγραμμα «Σπουδὲς στὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία» τῆς Σχολῆς Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀνοικτοῦ Πανεπιστημίου διοργάνωσε στίς 3-4 τοῦ μηνὸς τὸ Α' Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο, ἀφιερωμένο στὸν Μητροπολίτη Περγάμου Ἰωάννη Ζηζιούλα. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν ὁ Ἀθ. Ἀντωνόπουλος («Ἡ ἀναζήτησις τοῦ Ἱστορικοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ προσπάθειες ὀπτικῆς ἀποτύπωσής της. Αἰσθητικὴ καὶ θεολογικὴ ἀνάλυσις»), ὁ Γεώργιος Φίλιας («Ἀπὸ τὴ θρησκεία τοῦ Νόμου στὴ θρησκεία τῆς Χάριτος»: ἡ λατρεία στὸν ἀρχέγονο Χριστιανισμὸ ὡς συστατικὸ

στοιχείο της Ἐκκλησίας»), ὁ Θανάσης Ν. Παπαθανασίου («Ὁ νόμος τῶν ἀθῶων. Ἀποστολή τοῦ κέλτικου Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ἔννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων»), ὁ Παντελής Καλαϊτζίδης («π. Ἰωάννης Μέγιεντοφ καὶ π. Ἰωάννης Ρωμανίδης: δύο ἀντικρουόμενες ἐρμηνεῖες τῆς παλαμικῆς θεολογίας»), ἡ Ἑλένη Κασσελοῦρη-Χατζηβασιλειάδη («Ἡ Ἐρμηνευτικὴ τῶν Γραφῶν καὶ ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία τὸν 21ο αἰῶνα. Ἐρωτήματα, προκλήσεις, προοπτικές»), ὁ Κωνσταντῖνος Ἀγόρας («Πίστη καὶ Ἱστορία στὴ χριστιανικὴ θεολογία»), ὁ Σταῦρος Γιαγκάζογλου («Ὁ χριστοκεντρικὸς μυστικισμὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴ θεολογία τοῦ ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα»), ἡ Σπυριδοῦλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου («Ἡ σχέση λογοτεχνίας καὶ θρησκείας καὶ ὁ ρόλος τῶν λογοτεχνικῶν ἀφηγήσεων στὴ θρησκευτικὴ ἐκπαίδευση»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Ἀθήνα

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν διοργάνωσε στὶς 5 τοῦ μηνὸς ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα μὲ θέμα «Ἀναζητώντας τρόπους συνύπαρξης μὲ τοὺς Ἱεροσκευτικὰ διαφορετικούς». Στὴν Ἡμερίδα ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις μεταξὺ ἄλλων ὁ Μ. Μπέζος («Ἀλλαξοπιστία: Ἀνοχή ἢ Ἐνοχή τοῦ θρησκευτικοῦ πλουραλισμοῦ;»), Κ. Ζάβρας («Τέκνα Ἀβραάμ: Ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Ἄλλος σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀγωνίας»), ὁ π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης («Ποιμαντικὴ προσέγγιση τῆς ἑτερότητας»), ὁ Ραββῖνος Ν. Γκάμπριελ («Πράξη εἰρήνης: Ἡ πορεία τῆς πίστεως πρὸς τὴ συνύπαρξη»), ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος («Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνεκτικότητας καὶ ἡ ἔμπρακτὴ ἐφαρμογὴ τῆς στὸ πλαίσιο τοῦ σεβασμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας») κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Βόλος

Μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὴν Πέμπτη 8 μέχρι τὴν Κυριακὴ 11 Μαΐου 2014 στὸν Βόλο τὸ Διεθνὲς Συνέδριο μὲ τίτλο «Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καὶ σύγχρονες προκλήσεις» ποὺ διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Κατὰ τὴν ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου σύντομο χαιρετισμὸ ἀπήρθουν μεταξὺ ἄλλων ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης, ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης Ζηζιούλας ἀνέγνωσε τὸ μήνυμα ποὺ ἀπέστειλε μὲ ἀφορμὴ τὸ Συνέδριο ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ὁ Α΄, κ.ἄ. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν ὁ π. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, («Ἱστορικὴ Συνάφεια τῆς Κανονογέννησης καὶ Θεολογία τῶν Ἱερῶν Κανόνων»), ὁ Σπυρίδων Τρωϊάνος («Ἡ ἀρχὴ τῆς Οἰκονομίας στὴν Ὁρθόδοξη παράδοση ἄλλοτε καὶ τώρα»), ὁ Χρῆστος Καρακόλης («Βιβλικὸ πνεῦμα καὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, ὁ David Heith-Stade, («Ἐπάρχει “consensus canonum”»), ὁ π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης, («Ἡ ποιμαντικὴ φύση τῶν Ἱερῶν Κανόνων») ὁ Michel Stavrou, («Κανόνες καὶ βάπτισμα τῶν ἑτεροδόξων»), ὁ π. Alexander Rentel, («Κανονικότητα καὶ Ἐκκλησιακότητα τῶν ἑτεροδόξων»), ὁ π. Αὐγουστῖνος Μπαϊρακτάρης, («Κανόνες καὶ περιβάλλον»), ὁ Κωνσταντῖνος Κορναράκης («Κανόνες καὶ Ἠθικὴ»), ὁ Σταῦρος Γιαγκάζογλου («Εὐχαριστιακὴ ἐκκλησιολογία καὶ κανονικὴ παράδοση»), ἡ Tena Regule, («Γυναικὲς καὶ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες: μιὰ δύσκολη σχέση»), ὁ Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασίου («Ἀντίσταση, λαϊκὴ ἐξέγερση, ἐπανάσταση: ἐρωτήματα γιὰ

την κανονική παράδοση»), ὁ Ἰωάννης Κοινιδάκης, («Κανόνες καὶ πολιτειακὴ ἔννομη τάξη»), ὁ Παντελῆς Καλαϊτζίδης, («Κράτος καὶ Ἐκκλησία στὸν Ὁρθόδοξο κόσμο»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Στὸ διάστημα 12-16 Μαΐου ἔλαβε χώρα στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος τῆς Μητροπόλης Θεσσαλονίκης Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Χριστιανισμὸς - Ὁρθοδοξία καὶ μέσα ἐνημέρωσης στὸν σύγχρονο κόσμο». Τὸ συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴ Διακοινοβουλευτικὴ Συνέλευση Ὁρθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.). Τοὺς συνέδρους χαίρετισαν ὁ Πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τῆς Δ.Σ.Ο. κ. Sergei Popov, ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν οἱ: Volen Siderov, Μέλος τοῦ Κοινοβουλίου τῆς Βουλγαρίας καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ΜΜΕ τῆς Δ.Σ.Ο., Emad Gad, Μέλος τοῦ Κοινοβουλίου τῆς Αἰγύπτου, ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος Διεθνῶν Σχέσεων τοῦ Κέντρου πολιτικῶν καὶ στρατηγικῶν μελετῶν Al Ahram, Marco Politi, συγγραφέας καὶ ἐμπειρογνώμων σὲ θέματα τοῦ Βατικανοῦ (Il Fatto Quotidiano), Ihsan Yilmaz, ἀναπληρωτῆς καθηγητῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Fatih στὴν Κωνσταντινούπολη, καθὼς καὶ ἐκπρόσωποι περιοδικῶν, δικτύων κ.ἄ. διεθνoῦς ἐμβέλειας. Στόχος τοῦ συνεδρίου ἦταν νὰ ἀναδείξει τὴν ὑπάρχουσα προβληματικὴ ἀναφορικὰ μὲ τὴ θεματολογία καὶ τὸ εἶδος τῶν εἰδήσεων τοῦ χώρου τῶν θρησκευτῶν, οἱ ὁποῖες διακινoῦνται στὰ ΜΜΕ, τοὺς κανόνες καὶ τὴ δεοντολογία ποὺ τὶς διέπουν καί, παράλληλα, νὰ ἐξετάσει θέματα ποὺ ἔχουν

νὰ κάνουν μὲ τὴ λατρεία καὶ τὶς νέες τεχνολογίες.

ΜΑΪΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Ἀπὸ τὶς 14 ἕως καὶ τὶς 16 Μαΐου ἔλαβε χώρα διεθνὲς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Understanding Persons – Ancient, Medieval, and Modern Perspectives from the Christian East». Στὸ συνέδριο, τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν ΑΠΘ, τὴν NSRF καὶ τὸ Δίκτυο Κειμενικῆς καὶ Ἑρμηνευτικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παράδοσης τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας συμμετείχαν διακεκριμένοι ἐπιστήμονες ἀπὸ τὸν χώρο τῆς θεολογίας, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν. Στὶς εἰσηγήσεις τοὺς οἱ ὁμιλητῆς παρουσίασαν διαφορετικὲς ὀπτικὲς τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖο παραμένει ἐπίκαιρο καὶ σήμερα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐναρκτήρια ὁμιλία ποὺ πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Διοκλείας Κάλιστο Ware («Κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν: τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο στὴν πατερικὴ σκέψη»), ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις μεταξὺ ἄλλων ὁ Χρῆστος Καρακόλης («Ἡ προσωπικὴ σχέση ὡς προϋπόθεση τῆς ἠθικῆς μιμήσεως κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο»), ἡ Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη («Ἄνακεκαλυμμένω προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι»: ἡ ἱστορία τῆς ἐξήγησης καὶ ἀποδοχῆς τοῦ χωρίου Β' Κορ. 3,18 στὸ πλαίσιο τῆς θεολογίας τοῦ προσώπου»), ὁ Jean- Claude Larchet, («Ἐπίστασις, πρόσωπο καὶ ἄτομο, στὴ θεολογία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητῆ», ποὺ ἀναγνώστηκε in absentia), ὁ Νικόλαος Πρεβελάκης, («Ἡ κατανόηση τοῦ προσώπου στὴν Ἀνατολή καὶ ἡ πολιτικὴ σημασία της»), ἡ Mary Cunningham, («Μαρία, ἡ Μητέρα

του Θεού, σὲ διάλογο: Τὸ δράμα τῆς προσωπικῆς συνάντησης στὴ Βυζαντινὴ λειτουργικὴ παράδοση», ὁ Βασίλειος Τσίγκος, («Ἡ “περιχώρηση” ὡς τρόπος τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς τοῦ ἀληθινοῦ προσώπου»), ὁ π. Νικόλαος Λουδοβίκος, («Ὁμοούσιοι ἑαυτοί: ὀρθόδοξος περσοναλισμός, σύγχρονη ψυχολογία καὶ φιλοσοφία»), ὁ Χρυσόστομος Σταμούλης, («Οἱ περιπέτειες τοῦ προσώπου στὴ νεότερη Ὁρθόδοξη θεολογία») ὁ Νικόλαος Ἀσπρούλης («Ὁ Νίκος Νησιώτης, ἡ θεολογικὴ γενιὰ τοῦ ἴδου καὶ τὸ πρόσωπο. Συνέχεια ἢ ἀσυνέχεια;»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Marburg, Γερμανία

Ἀπὸ τὶς 16 ἕως καὶ τὶς 17 Μαΐου ἔλαβε χώρα στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Marburg συνέδριο μὲ θέμα τὸν μοναχισμό καὶ τὴν ἐκπαίδευση στὸν συριακὸ χριστιανισμό. Τὸ συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Gesellschaft zum Studium des christlichen Ostens. Οἱ εἰσηγητὲς παρουσίασαν πτυχὲς τῆς μοναστικῆς ζωῆς τῆς ἀρχαίας ἀλλὰ καὶ τῆς σύγχρονης Συριακῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς συμβολῆς τῶν συριακῶν μοναστηριῶν στὴν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας στὴν περιοχή κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

ΜΑΪΟΣ 2014: Πράγα, Τσεχία

Μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 21 ἕως 25 τοῦ Μαΐου στὴν Πράγα τὸ Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Συμβολικὴ διαμεσολάβηση τῆς ὁλότητας στὴ δυτικὴ Ὁρθοδοξία», τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Προτεσταντικὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Charles University σὲ συνεργασία μὲ τὸ Jabok College. Τὸ συνέδριο αὐτὸ ἀποτελεῖ μέρος ἐρευνητικοῦ προγράμματος ποὺ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση τῆς Δημοκρατίας τῆς Τσεχίας, καὶ ἐντάσσεται σὲ μιὰ σειρά συνεδρίων ποὺ ἔχουν ξεκινή-

σει ἀπὸ τὸ 2012 καὶ θὰ ὁλοκληρωθοῦν τὸ 2015, ἐπιδιώκοντας τὴ μελέτη τῆς ἰδιαίτερης συμβολῆς τῆς Ὁρθόδοξης θεολογίας στὸν χῶρο τῆς Δύσης στὴν ἔννοια τῆς ὁλότητας καὶ στὴν προοπτικὴ ὑπέρβασης κάθε εἶδους δυαλισμοῦ καὶ μονισμοῦ. Τὸ συνέδριο ἦταν χωρισμένο σὲ τρεῖς μεγάλες θεματικὲς ἐνότητες. Στὴν πρώτη μὲ τίτλο «Πηγὲς τῆς ὀλιστικῆς σκέψης στὴν ὀρθόδοξη θεολογία τῆς Δύσης», ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις μεταξὺ ἄλλων ὁ π. Andrew Louth, («Ἡ ἐμπειρία τῆς ἐξορίας καὶ ἡ ἀνακάλυψη τῆς ἔννοιας τῆς sobornost»), ὁ Tim Noble, («Ἡ γέννηση ἱεραποστολῆς στὶς περιοχὲς τῆς συνάντησης μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης»), ὁ π. Βασίλειος Θεομὸς («Ὁρθόδοξες προοπτικὲς τῆς ὁλότητας καὶ τοῦ μεταναστερικοῦ ὑποκειμένου») ἡ Katerina Bauer, («Τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκὸ στοιχεῖο στὶς εἰκόνες τῶν ὀρθοδόξων εἰκονογράφων στὴ Δύση»), ὁ Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασίου, («Ἡ κοινωνικὴ ἐνασχόληση ὡς μέρος τῆς κλήσης πρὸς τὴ θέωση στὴ νεότερη καὶ τὴ μεταναστερικὴ ὀρθόδοξη θεολογία»), ὁ Parush Parushev, («Ἡ κοινωνικὴ ἐνασχόληση ὡς ἔκφραση γιὰ τὸ ποιὸς εἶναι ἡ Ἐκκλησία»), ὁ Ἀριστοτέλης Παπανικολάου, («Χρήσιμοι καὶ προβληματικοὶ δυαλισμοὶ-ὄντολογικὲς καὶ ἠθικὲς προοπτικὲς σὲ διάλογο»), ὁ Davon Dzalto, («Ἐλευθερία καὶ Ἀλληλεγγύη στὸ πλαίσιο τῆς τρέχουσας ὀρθόδοξης συζήτησης»), ὁ Νικόλαος Ἀσπρούλης («Creatio ex nihilo καὶ Creatio ex amore: Ὁ Μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης Ζηζιούλας καὶ ὁ π. Σέργιος Bulgakov σὲ διάλογο σχετικὰ μὲ τὴ θεολογικὴ μεθοδολογία»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Twickenham-Λονδίνο, Ἡ.Β.

Στὸ διάστημα 23-24 Μαΐου ἔλαβε χώρα στὸ St Mary's University College, Twicken-

ham διεθνές συνέδριο με τὸν τίτλο “Evil in Second Temple Judaism and Early Christianity”. Διοργανωτὴς ἦταν τὸ Centre for the Social-Scientific Study of the Bible. Στὸ συνέδριο συμμετείχαν εἰδικοί ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, οἱ ὁποῖοι παρουσίασαν πτυχές τοῦ κακοῦ, ὅπως αὐτὸ κατανοεῖται στὰ κείμενα τοῦ ἀρχαίου Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ ἀρχέγονου Χριστιανισμοῦ. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν οἱ: Loren Stuckenbruck, Tommy Wassermann, James Crossley, Chris Keith, Christopher Skinner κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Κολυμπάρι, Χανιά

Τὸ 7^ο κατὰ σειρά Εὐρωπαϊκὸ Συνέδριο τῆς Plant a Europa Foundation (www.plantaeuropa.net), πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 22-25 Μαΐου 2014 στὴν Ὁρθόδοξη Ἀκαδημία Κρήτης (ΟΑΚ), τὸ ὁποῖο συνδιοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Θεολογίας καὶ Οἰκολογίας τῆς ΟΑΚ, μὲ γενικὸ θέμα: «Τὰ φυτὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὰ φυτὰ». Ἔλαβαν μέρος 80 καὶ πλέον ἐπιστήμονες ἀπὸ 25 χώρες μὲ πολλές ἐνδιαφέρουσες ἐπιστημονικὲς μελέτες ἀπὸ ὅλο τὸ φάσμα τῶν ἐπιστημῶν γιὰ τὴ βιοποικιλότητα τῶν φυτῶν στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Κρήτη.

ΜΑΪΟΣ 2014: Sibiu, Ρουμανία

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στὸ Σιμπίου ἀπὸ 26 ἕως 28 Μαΐου τὸ Διεθνές Συνέδριο μὲ θέμα «Ἀσκώντας τὴν ἱεραποστολή κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Χριστοῦ. Θεολογικὴ καὶ οἰκουμενικὴ ἐκπαίδευση», τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολή «Andrei Saguna» τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σιμπίου, τὸ Ἑρενητικὸ Κέντρο Θεολογίας, τὸ Ἑρενητικὸ Κέντρο Οἰκουμενικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Lucian Blaga τοῦ Σιμπίου, σὲ συνεργασία μὲ τὸ

Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν. Στὸ πλαίσιο τῆς ἐναρκτήριας συνεδρίας τοῦ Συνεδρίου, ἔλαβε χώρα ἡ παρουσίαση πρόσφατων ἐκδόσεων ποὺ ἀφοροῦν σὲ θέματα οἰκουμενικῆς θεολογικῆς ἐκπαίδευσης, ὅπως μεταξὺ ἄλλων τοῦ Orthodox Handbook on Ecumenism. Resources for Theological Education, (Volos Publications, Volos 2014), Orthodox Perspectives on Ecumenical Theological Education, (Sibiu-Volos, 2013), Making Mission after the Model of Christ. The specificity of Orthodoxy and Ecumenism Today, (Sibiu 2013), κ.ἄ. Στὸ Συνέδριο ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς ὁμιλητῆς, τὸν Αἰδ. Δρ. Dietrich Werner, («Ἡ Χριστοκεντρικὴ ἱεραποστολὴ καὶ οἱ ἀπαιτήσεις τῆς θεολογικῆς καὶ οἰκουμενικῆς κατάρτισης στὴν Εὐρώπη») καὶ τὸν π. Viorel Ionita, («Ἱεραποστολὴ κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Χριστοῦ στὴ ρουμανικὴ διασπορά»), ὁ π. Nicolae Mosoiu, («Ἡ τριαδολογικὴ missio Dei - Ὁρισμένες σκέψεις πάνω σὲ κατανοήσεις καὶ παρανοήσεις γιὰ τὴν χριστιανικὴ ἱεραποστολή»), ὁ π. Razvan Stan, («Ἀνθρωπολογία, ἓνα κοινὸ ζήτημα γιὰ θεολογικὴ καὶ ἱεραποστολικὴ ἀνάλυση γιὰ ὅλες τὶς χριστιανικὲς ἐκκλησίες»), ὁ Ighar Kurg, («Ὁ εὐαγγελισμὸς σὲ οἰκουμενικὴ προοπτικὴ: πρότυπα οἰκουμενικῆς μάθησης»), ὁ Νικ. Ἀσπρούλης («“Church and World Dogmatics” ὡς ἓνα νέο μοντέλο θεολογικῆς ἐκπαίδευσης: ἡ περίπτωση τοῦ Orthodox Handbook on Ecumenism»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Ἀθήνα

Στὸ διάστημα 26-30 Μαΐου τὸ Ἰνστιτοῦτο Οἰκουμενικῆς καὶ Πατερικῆς Θεολογίας «San Nicola» διοργάνωσε Σεμινάριο Πατερικῆς Θεολογίας στὴ Μονὴ Πεντέλης.

Τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ σεμιναρίου κήρυξαν μὲ τὶς ὁμιλίαις τοὺς ὁ π. Rosario Scognamiglio καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διορθόδοξου Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μητροπολίτης Θερμοπυλῶν Ἰωάννης. Θέμα τοῦ σεμιναρίου ἦταν ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ὡς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ἐκκλησιολογικὲς προεκτάσεις αὐτῆς τῆς θεολογικῆς ἰδέας. Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: π. Ciro Carotosto, π. Luca de Santis, π. Emmanuel Albano, π. Donato Giordano, A. Stizzi καὶ Jean-Paul Lieggi. Τὸ συνέδριο ἔκλεισε μὲ τὴν ἐπίσκεψη τῶν συνέδρων στὴν ἀρχαία Κόρινθο.

ΜΑΪΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Στὶς 27 καὶ 28 Μαΐου ἔλαβε χώρα στὴν Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Βλατάδων Διεθνὲς Συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «“Ἴνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρετε...” Ὁ Διάλογος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας μεταξὺ Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Ὁρθόδοξων, 50 χρόνια μετὰ τὴ συνάντηση τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ Στ' μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Ἀθηναγόρα τὸν Α' στὰ Ἱεροσόλυμα». Διοργανωτὲς τοῦ Συνεδρίου ἦταν τὸ Πατριαρχικὸ Ἰδρυμα Μελετῶν καὶ ἡ *Sezione Tommaso d' Aquino della Pontificia Facoltà Teologica dell' Italia Meridionale*. Κατὰ τὴν ἔναρξη ἀναγνώσθηκε μῆνυμα τῆς Α.Α. Πάπα Φραγκίσκου καὶ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Βαρθολομαίου. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν ὁ ἀρχ. Μακάριος Γρινιζάκης («Τὸ ἦθος τοῦ διαλόγου»), ὁ Γρηγόριος Λιάντας («Ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ-Ὁρθόδοξη θεώρηση – καὶ ἡ θέση τοῦ παρατηρητῆ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Δ' φάσης αὐτῆς (14-9-1965 ἕως 8-12-1965)»), Γεώργιος Μαριτζέλος («Ἐνότητα καὶ Καθολικότητα τῆς Ἐκκλη-

σίας στὸ Διάλογο τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία»), Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος («Ἡ πορεία καὶ τὰ προβλήματα τοῦ Ἐπίσημου Θεολογικοῦ διαλόγου μεταξὺ Ὁρθόδοξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν μετὰ τὸ κείμενο τῆς Ραβέννα, 2007»), π. VI. Caroli («Ὁ Πιστὸς καὶ τὸ Δόγμα. Σχέση Ὑποκειμενικότητας καὶ Μυστηρίου σὲ τρεῖς χριστιανοὺς συγγραφεῖς (Νησιώτης-Kierkegaard-Mohler)»), P. Cacciari («Ὁ μυστηριακὸς χαρακτήρας στὴ λατινικὴ θεολογία. Μιὰ συμβολὴ στὸν Οἰκουμενικὸ Διάλογο»), Φώτιος Τζελέπης («Τὸ εὐχαριστιακὸ θεμέλιο τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας σὲ ἀναφορὰ σὲ ἰταλοὺς πατέρες»), κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Βέροια

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας διοργάνωσε ἀπὸ 27-29 τοῦ μηνὸς στὸ πλαίσιο τῶν ἐτήσιων ἑορτασιῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγ. Παύλου τὸ 20^ο Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο μὲ γενικὸ θέμα «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ὁ Πολιτισμός». Στὸ συνέδριο ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις μεταξὺ ἄλλων ὁ Ἰω. Καραβιδόπουλος («Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τὰ Παῦλεια καὶ ὁ Πολιτισμός»), ὁ Κ. Χρήστου («Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ στωϊκὴ φιλοσοφία»), ὁ Κωνσταντῖνος Ζάρας («Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ὁ Ἰουδαϊκὸς πολιτισμὸς τῆς ἐποχῆς του»), ὁ Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος («Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἡ ἱεραποστολὴ καὶ ὁ πολιτισμός»), ὁ Βασίλειος Γιούλιπης («Σύγχρονες πολυπολιτισμικὲς κοινωνίες ὑπὸ τὸ φῶς τῆς παύλειας θεολογίας»), ὁ Κωνσταντῖνος Κορναράκης («Πολιτισμὸς καὶ πνευματικὴ ζωὴ: Ἡ ὁμιλία εἰς τὸ πρόσεχε σὲ αὐτῶν τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τὸ παῦλαιο ὑπόβαθρό της») κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Μίνσκ, Λευκορωσία

Συνήλθε στο Μίνσκ της Λευκορωσίας μεταξύ 2 και 6 Ιουνίου 2014 το 4^ο Φόρουμ των Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὴν Εὐρώπη καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (Council of European Bishops' Conferences of Roman Catholic Church) γιὰ νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ ζήτημα: «Θρησκεία καὶ πολιτιστικὴ ποικιλομορφία: προκλήσεις γιὰ τὶς Χριστιανικὲς Ἐκκλησίες στὴν Εὐρώπη». Τὴν συνάντηση φιλοξένησε ὁ νεοεκλεγείος Μητροπολίτης Μίνσκ καὶ Ἐξαρχος πάσης Λευκορωσίας κ. Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὰ περασμένα Χριστούγεννα ἀντικατέστησε στὴν ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λευκορωσίας τὸν πρῶην Μητροπολίτη Μίνσκ Φιλάρετο. Τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κατὰ τὴν συνάντηση τοῦ Μίνσκ ἐκπροσώπησαν ὁ Μητροπολίτης Σασίμων Δρ. Γεννάδιος, Ὁρθόδοξος Συμπρόεδρος, καὶ ὁ Τριτεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Δρ. Θεόδωρος Μεϊμάρης, Ὁρθόδοξος Γραμματέας τοῦ Φόρουμ (Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο), ὁ Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Δρ. Ἰλαρίων, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ὁ Ἐπίσκοπος Ἔγρας Πορφύριος (Πατριαρχεῖο Σερβίας), ὁ ἐν Ἰταλία Ἐπίσκοπος Σιλουανός (Πατριαρχεῖο Ρουμανίας), ὁ Ἀρχιμ. Vaktang (Πατριαρχεῖο Γεωργίας), ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου Δρ. Βασίλειος (Ἐκκλησίας Κύπρου), ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας Δρ. Χρυσόστομος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν (Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος) καὶ ὁ Μητροπολίτης Μιχαλοπόλεως Γεώργιος (Ἐκκλησία Τσεχίας καὶ Σλοβακίας). Ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ συμβούλου

εἶχαν κληθεῖ οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Τελμησοῦ Δρ. Ἰώβ, ἐπικεφαλῆς τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Ὁρθοδόξων Παροικιῶν Ρωσικῆς Παράδοσης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Χρήστος Τσιρώνης, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Πρωθιερεὺς Δρ. Vladimir Bashkirov καὶ Καθηγητῆς Δρ. Andey Danilov (Ἐκκλησία τῆς Λευκορωσίας), Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Μύρων (Μητρόπολη Γερμανίας), καὶ ὁ Αἰδεσιμολ. Δρ. Αὐγουστῖνος Μπαϊρακτάρης, Καθηγητῆς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Ἡρακλείου Κρήτης. Ἐκ μέρους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας συμμετείχαν οἱ Καρδινάλιος Péter Erdő, Ἀρχιεπίσκοπος Βουδαπέστης - Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (Ρωμαιοκαθολικὸς Συμπρόεδρος), Καρδινάλιος Vinko Puljić, Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Σαράγιεβο ἐκ Βοσνίας, οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Ντιζόν Ronald Minnerath ἐκ Γαλλίας, Μίνσκ Tadeusz Kondrusiewicz ἐκ Λευκορωσίας, Paolo Pezzi ἐκ Ρωσίας, Τρέντο Luigi Bressan ἐξ Ἰταλίας, καὶ Γρανάδας Javier Martinez ἐξ Ἰσπανίας, οἱ Ἐπίσκοποι Johan Bonny ἐκ Βελγίου, Andres Arbo-relius ἐκ Σουηδίας, Virgil Bercea ἐκ Ρουμανίας, Brendan Leahy ἐξ Ἰρλανδίας, Krzysztof Nitkiewicz ἐκ Πολωνίας καὶ Matthias Heinrich ἐκ Γερμανίας, καὶ ὁ Αἰδεσμο. Duarda Cunha, Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (Ρωμαιοκαθολικὸς Γραμματέας τοῦ Φόρουμ). Ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Βατικανοῦ θὰ συμμετάσχουν ὁ Ἀποστολικὸς Νούντιος στὴν Λευκορωσία Claudio Gugerotti καὶ ὁ Αἰδεσμο. Hyacin-

the Destivelle, ἐκ τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθηση τῆς Χριστιανικῆς Ἐνότητος.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Σαράγιεβο, Βοσνία-Ἑρζεγοβίνη

Τὸ περιοδικὸ Concilium σὲ συνεργασία μὲ τὴν Φραγκισκανὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Σαράγιεβο, τὸ Asian Centre for Cross-Cultural Studies καὶ τὸ Διεθνὲς Κέντρο γιὰ τὴν Ἠθικὴ καὶ τὴν Ἐπιστήμη τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Τυβίγγης (IZEF), διοργάνωσε μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία, ἀπὸ τῆς 9 ἕως τῆς 12 Ἰουνίου στοῦ Σαράγιεβο, Διεθνὲς Συνέδριο μὲ γενικὸ θέμα «Θρησκεία καὶ Ταυτότητα». Τὸ συνέδριο, ποῦ πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Δήμου τοῦ Σαράγιεβο, ἦταν χωρισμένο σὲ τέσσερις ἰδιαίτερες θεματικὲς ἐνότητες. Στὴν πρώτη θεματικὴ ἐνότητα μὲ γενικὸ θέμα «Ὁ γρίφος τῆς ταυτότητας: Ἡ ἀναγκαιότητα γιὰ μιὰ νέα “πολιτικὴ τῆς ταυτότητας”» ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ὁ Felix Wilfred, Πρόεδρος τοῦ περιοδικοῦ Concilium, Κρατικὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Madras, Ἰνδία («Θρησκεία καὶ ἀνταγωνιστικὲς ταυτότητες: Τὰ διλήμματα καὶ οἱ δρόμοι τῆς εἰρήνης»), ὁ Miroslav Volf, Πανεπιστήμιο τοῦ Yale, Η.Π.Α. («Θρησκείες: Σημεῖο ταυτότητας ἢ παγκόσμιον ὄραμα μιᾶς ἀκμάζουσας ζωῆς;»), καὶ ὁ Mile Babic, Φραγκισκανὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Σαράγιεβο («Ἀτομικὴ καὶ συλλογικὴ ταυτότητα»). Στὴ δευτέρῃ θεματικὴ ἐνότητα μὲ γενικὸ τίτλο «Ταυτότητες στὴν δίνη τῆς σύγκρουσης: Ἀφήγηση τῶν κατασκευῶν καὶ τῶν ἀποδομήσεων», ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ἡ Regina Ammicht-Quinn, Πανεπιστήμιο τῆς Τυβίγγης, Γερμανία («Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου στὴν Οὐτοπία»), ὁ Ugo Vlaisavljevic, Σχολὴ Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν καὶ Τεχνῶν, Σαράγιεβο («Κάθε πόλεμος

διαμορφώνει μιὰ νέα μορφή τοπικῆς ἐθνικῆς ταυτότητας»), ὁ Dzevad Karahasan, Συγγραφέας καὶ Καθηγητῆς στὴ Σχολὴ Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν καὶ Τεχνῶν, Graz-Σαράγιεβο («Ταυτότητα: Ἐντάσεις καὶ συγκρούσεις»), καὶ ὁ Aleksandar Hemon, Συγγραφέας, Σικάγο-Σαράγιεβο («Ταυτότητα καὶ ἀφήγηση»). Στὴν τρίτη θεματικὴ ἐνότητα ὑπὸ τὸ γενικὸ τίτλο «Ἡ δυναμικὴ τῶν θρησκειῶν γιὰ τὴν εἰρήνη: καθησυχαστικὴ ψευδαἰσθησις ἢ ἀπασθη πραγματικότης;» ἔλαβαν μέρος ὁ Dino Abazovic, Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Σαράγιεβο, («Θρησκευτικὲς καὶ ἔθνικες ταυτότητες στὴν Βοσνία-Ἑρζεγοβίνη: Ἀναφορὰ στὶς ἱστορικὲς καὶ πολιτικὲς προϋποθέσεις»), ἡ Sarojini Nadar, Πανεπιστήμιο Kwazulu-Natal, Νότια Ἀφρικὴ («Ἐρμηνεύοντας τὴ Βίβλο σὲ μιὰ μετα-συγκρουσιακὴ κοινωνία»), ὁ Daniel Pilario, Θεολογικὴ Σχολὴ, St. Vincent, Μανίλα Φιλιππίνες («Οἱ θρησκείες ὡς κοινωνικὸ κεφάλαιο γιὰ τὴν οἰκοδόμησις τῆς εἰρήνης; Ἡ περίπτωση τῶν Φιλιππίνων»), καὶ ὁ Pero Sudar, Ρωμαιοκαθολικὸς βοηθὸς ἐπίσκοπος τοῦ Σαράγιεβο («Ἡ πίστις ὡς πνευματικὸ κεφάλαιο καὶ ἡ θρησκεία ὡς ἠθικὴ ἐπιταγὴ γιὰ τὴν οἰκοδόμησις τῆς εἰρήνης»). Στὴν τέταρτη καὶ τελευταία θεματικὴ ἐνότητα μὲ τὸ γενικὸ τίτλο «Τὸ ἀνολοκλήρωτο πρόγραμμα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνοποίησης: κοινὴ εὐθύνη τῶν θρησκειῶν;», πήραν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ὁ Παντελεὴς Καλαϊτζίδης, Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου («Ἅγιοι τόποι καὶ ἱερὰ ἔθνη: χριστιανικὴ ταυτότητα, ἐθνικὴ ταυτότητα καὶ ἀξιώσεις ἐδαφικῆς ἀποκλειστικότητος. Τὸ διλήμμα μεταξὺ τοπικότητος καὶ καθολικότητος»), ὁ Dzevad Hodzic, Σχολὴ Ἰσλαμικῶν Ἐπιστημῶν, Σαράγιεβο, («Τί σημαίνει νὰ εἶναι κανεὶς εὐρωπαῖος μουσουλμάνος;»), καὶ ὁ Erik Borgman, Πανεπιστήμιο

τοῦ Tilburg, Ὁλλανδία («Τί σημαίνει νὰ εἶναι κάποιος εὐρωπαῖος θεολόγος; Ὁ Θεὸς ὡς ὁ χώρος γιὰ ἓναν μὴ βίαιο ἀνταγωνισμό»).

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Βιέννη, Αὐστρία

Τὸ Ἰνστιτούτο Ἀνθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Βιέννης (IWM), σὲ συνεργασία μὲ τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιο, διοργάνωσαν ἀπὸ τὶς 12 ἕως τὶς 14 Ἰουνίου, τὸ ἔκτο στὴ σειρά Διεθνῆς Σεμινάριο μὲ τὸ γενικὸ θέμα: «Τρόποι τῆς Ἐκκοσμίκευσης καὶ οἱ θρησκευτικὲς ἀπαντήσεις». Τὶς εἰσαγωγικὲς σκέψεις γύρω ἀπὸ τὴν προβληματικὴ τοῦ σεμιναρίου παρουσίασε ὁ ἐπιφανὴς στοχαστὴς τοῦ καιροῦ μας Charles Taylor (Ὁμότιμος Καθηγητὴς Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο McGill, Μόντρεαλ, Καναδᾶς), ὁ ὁποῖος εἶναι ἐπικεφαλῆς τοῦ σχετικοῦ προγράμματος στὸ Ἰνστιτούτο Ἀνθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Βιέννης καὶ εἶχε καὶ τὴν πρωτοβουλία καὶ εὐθὺνη διοργάνωσης τῆς σειράς αὐτῆς τῶν σεμιναρίων. Τὸ ἔκτο στὴ σειρά Σεμινάριο ἦταν χωρισμένο σὲ τέσσερις μεγάλες θεματικὲς ἐνότητες. Ἡ πρώτη θεματικὴ ἐνότητα εἶχε ὡς γενικὸ θέμα «Συγκριτικὴ θεώρηση τοῦ νομικοῦ πλαισίου γιὰ τὴν μετανάστευση καὶ τὸν θρησκευτικὸ πλουραλισμὸ στὶς χῶρες τῆς Εὐρώπης». Στὴν ἐνότητα αὐτὴ ἔλαβαν μέρος ὁ Christophe Bertossi (Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Μετανάστευσης καὶ Ἰθαγένειας τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου γιὰ τὶς Διεθνεῖς Σχέσεις, Παρίσι), ἡ Maleiha Malik (Καθηγήτρια Νομικῆς στὸ King's College τοῦ Λονδίνου, Ἡνωμένο Βασίλειο), καὶ ὁ Mathias Rohe (Καθηγητὴς στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Erlangen-Nürnberg, Γερμανία, πρῶην Ἐφέτης).

Στὴ δευτέρη θεματικὴ ἐνότητα μὲ γενικὸ θέμα «Φῦλο, σεξουαλικότητα καὶ θρησκεία», ἔλαβαν μέρος ἡ Nilüfer Göle (Κα-

θηγήτρια Κοινωνιολογίας στὴν Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Παρίσι, Γαλλία) καὶ ἡ Kathryn Lofton (Καθηγήτρια Θρησκευτικῶν Σπουδῶν, Ἀμερικανικῶν Σπουδῶν καὶ Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο Yale, Η.Π.Α.). Ἡ τρίτη θεματικὴ ἐνότητα εἶχε ὡς γενικὸ θέμα «Οἱ Ἀνατολικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ οἱ προκλήσεις τῆς ἐκκοσμίκευσης», Στὴν ἐνότητα αὐτὴ ἔλαβαν μέρος ὁ Alexander Agadjanian (Καθηγητὴς στὸ Κρατικὸ Πανεπιστήμιο Ἀνθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν στὴ Μόσχα, Ρωσία), ὁ Παντελῆς Καλαϊτζίδης, (Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου καὶ Διδάσκων στὸ Ε.Α. Π.), ὁ Βασίλειος Μακρίδης, (Καθηγητὴς Κοινωνιολογίας τῆς Θρησκείας μὲ ἔμφαση στὸν Ὁρθόδοξο Χριστιανισμὸ στὸ Πανεπιστήμιο Erfurt, Γερμανία) καὶ ὁ π. Vladimir Shmaliy (Ἀντι-πρύτανης τῆς Σχολῆς Μεταπτυχιακῶν καὶ Διδακτορικῶν Σπουδῶν «Ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος» τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, Μόσχα). Στὴν τελευταία θεματικὴ ἐνότητα μὲ γενικὸ θέμα «Ἡ ἐκκοσμίκευση ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Δύσης», ἔλαβαν μέρος ἡ Gudrun Krämer (Διευθύντρια τῆς Μεταπτυχιακῆς Σχολῆς γιὰ τὶς Ἰσλαμικὲς Κουλτοῦρες καὶ Κοινωνίες καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἰσλαμικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἐλεύθερου Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου, Γερμανία), ὁ John Madely (Τμῆμα Κυβερνητικῆς στὸ London School of Economics, Λονδίνο, Ἡνωμένο Βασίλειο), καὶ ὁ Jonathan Wrytzen (Ἐπίκουρος Καθηγητὴς Κοινωνιολογίας καὶ Διεθνῶν Σχέσεων στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Yale, ΗΠΑ).

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Cambridge, Ἀγγλία

Τὸ Κέντρο Ὁρθόδοξων Χριστιανικῶν Σπουδῶν τοῦ Cambridge διοργάνωσε στὶς

14 τοῦ μηνὸς ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα πρὸς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου Ἰωάννη Ζηζιούλα. Ἡ Ἡμερίδα ἦταν ἀφιερωμένη στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ κορυφαίου Ὁρθόδοξου θεολόγου τοῦ αἰῶνα μας. Στὸ ἐπίκεντρο τῶν εἰσηγήσεων βρέθηκε τὸ ζήτημα τῆς ἐσχατολογίας. Ἐκτὸς του Μητροπολίτη Περγάμου, ὁμιλητὲς ἦταν οἱ π. Bogdan Bucur, ὁ Μητροπολίτης Διοκλείας κ. Κάλλιωτος (Ware), καθὼς καὶ ὁ πρῶν Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Λόρδος Rowan Williams.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Ἀπὸ τὶς 16 Ἰουνίου καὶ ἕως τὶς 20 Ἰουνίου ἔλαβε χώρα τὸ τρίτο Σεμινάριο ἐκπαίδευσης μεταφραστῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ ΑΠΘ. Τὸ σεμινάριο διοργανώθηκε ἀπὸ κοινὸ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Βιβλικὴ Ἐταιρεία, τὸ Ἰνστιτοῦτο Nida τῆς Ἀμερικανικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας, τὶς Ἠνωμένες Βιβλικὲς Ἐταιρεῖες καὶ τὸν Τομέα Βιβλικῆς Γραμματείας καὶ Θεολογίας τοῦ Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ. Στὸ τρίτο μέρος τοῦ σεμιναρίου μεταπτυχιακοὶ φοιτητὲς, ὑποψήφιοι διδάκτορες καὶ διδάκτορες τῶν βιβλικῶν σπουδῶν συνέχισαν τὴν ἐκπαίδευσή τους σὲ εἰδικὸ μεταφραστικὸ λογισμικὸ καὶ παρακολούθησαν εἰσηγήσεις σὲ εἰδικὰ θέματα μετάφρασης βιβλικῶν χωρίων ἀπὸ βιβλικούς ἐπιστήμονες τῆς ἡμεδαπῆς καὶ εἰδικούς συνεργάτες τοῦ Ἰνστιτούτου Nida.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Leiden

Ἀπὸ τὶς 18 ἕως τὶς 20 Ἰουνίου ἔλαβε χώρα διεθνὲς συνέδριο στὸ Leiden ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Leiden University Institute for Area Studies. Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου μὲ τὸν τίτλο «Political Memory during and after

the Persian Empire» ἦταν νὰ ἀναδείξει τοὺς μηχανισμοὺς μέσα ἀπὸ τοὺς ὁποίους διαμορφώθηκε ἡ πολιτικὴ ταυτότητα καὶ ἡ μνήμη τῶν λαῶν τῆς Περσικῆς αὐτοκρατορίας τόσο κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀκμῆς της ὅσο καὶ μετὰ τὴν πτώση της. Στὸ συνέδριο συμμετεῖχαν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρουσες εἰσηγήσεις εἰδικοὶ στὶς βιβλικὲς σπουδές, στὴν Ἀσσυριολογία, τὴν Αἴγυπτιολογία καὶ στὶς Ἰρανικὲς σπουδές.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Στὸ διάστημα 26 ἕως καὶ 29 Ἰουνίου διοργανώθηκε Διεθνὲς Συνέδριο ἀφιερωμένο στὴ μελέτη τῶν χριστιανικῶν ἀπόκρυφων καὶ στὴν πρόσληψή τους στὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διοργανωτὴς ἦταν τὸ Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ, τὸ ὁποῖο συνεργάστηκε μὲ τοὺς Association pour l'Étude de la Littérature Apocryphe Chrétienne (AELAC), Institut Romand des Sciences Bibliques (IRBS), Centre d'Analyse et de Documentation Patristiques (CADP) καὶ Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν (KBE). Πρόκειται γιὰ τὸ πρῶτο Συμπόσιο ποὺ πραγματοποιεῖται στὴν Ἑλλάδα μὲ ἀντικείμενο τὰ ἀπόκρυφα χριστιανικὰ κείμενα, τὴ θέση τους στὴν ἀρχαία χριστιανικὴ γραμματεία καὶ τὸν ρόλο τους στὴν ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν τέχνη καὶ τὸν πολιτισμὸ. Στὸ Συνέδριο συμμετεῖχαν εἰδικοὶ ἐπιστήμονες ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὸν Καναδᾶ.

ΙΟΥΝΙΟΣ: Παρίσι, Γαλλία

Ἀπὸ 27 ἕως 28 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ π. Σέργιου Μπουλγκάκοφ. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν, ὁ Nikita Struve

(«La reception dans l'émigration russe du père Serge»), ὁ Μητροπολίτης Τελμεσοῦ Ἰώβ («Le père Serge et l'école de Paris»), ὁ Dimitri Sizonenko («Le combat du père Serge pour la vérité et la réception de son oeuvre en Russie»), ἡ Regula Zwahlen («Thomas Carlyle, source d'inspiration pour l'oeuvre de Serge Boulgakov»), ὁ π. Andrew Louth («La sophiologie du père Serge et la tradition vivante»), ὁ Ant. Arjakovsky («La révélation de Jean du père Serge Boulgakov: trios theologoumena») κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2014: Βόλος

Ἐνα πολὺ ἐνδιαφέρον Συνέδριο σχετικὰ μὲ τὴν Ψαλτικὴ πραγματοποιήθηκε στὸ Βόλο, ἀπὸ 29 Ἰουνίου ἕως 3 Ἰουλίου 2014. Πρόκειται γιὰ τὸ πρῶτο εἰδικὸ συνέδριο, τὸ ὁποῖο ἦταν διεθνὲς καὶ διεπιστημονικὸ (μὲ συμμετοχὴ ἐρευνητῶν ἀπὸ πολλοὺς διαφοροεικομένους τομεῖς) καὶ διοργανώθηκε ἀπὸ τὸν Τομέα Ψαλτικῆς Τέχνης καὶ Μουσικολογίας τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου. Ὁ τίτλος τοῦ συνεδρίου ἦταν «Ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη ὡς Αὐτόνομη Ἐπιστήμη» καὶ ὡς βασικὸ του στόχο εἶχε νὰ προωθήσει μιὰ αὐτοδύναμη προσέγγιση τῆς Ψαλτικῆς, ἀνεξάρτητη ἀπὸ τοὺς κλάδους τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς Μουσικολογίας, ἀλλὰ καὶ νὰ προσφέρει μιὰ

πολυδιάστατη προσέγγιση τῆς Ψαλτικῆς, ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Μουσικολογίας (ποὺ ἀποτελεῖ βέβαια τὸν βασικὸ κορμὸ ἐπιστημονικῆς προσέγγισης), ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ ἄλλων ἐπιστημῶν, ὅπως ἡ Θεολογία, ἡ Φυσικὴ καὶ τὰ Μαθηματικά, ἡ Κοινωνικὴ Ἀνθρωπολογία, ἡ Ψυχολογία, ἡ Ἱατρικὴ, ἡ Παλαιογραφία, ἡ Πληροφορικὴ κ.λπ. Ἔτσι, ἀποσκοπεῖ στὴ δημιουργία ἐπαφῶν καὶ διασυνδέσεων μεταξὺ τῶν μελετητῶν ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν Ψαλτικὴ, μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιμέρους ἐπιστημονικὴ τους εἰδίκευση. Στὸ Συνέδριο συμμετεῖχαν μὲ εισηγήσεις 65 ἐπιστήμονες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴ Βουλγαρία, τὴ Σερβία, τὴ Ρουμανία, τὴ Ρωσία, τὸν Λίβανο καὶ τὶς Η.Π.Α., ὅπως μεταξὺ ἄλλων ὁ Κωνσταντῖνος Καραγκούνης («Ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη ὡς Αὐτόνομη Ἐπιστήμη: Ἐπιστημονικοὶ Κλάδοι – Συναφῆ Ἐπιστημονικὰ Ἀντικείμενα – Διεπιστημονικὲς Συνεργασίες, Διαθεματικότητα καὶ Διάδραση»), Fr. Alexandrel Barnea («Church Music of Byzantine Tradition. Support and Garment for the Liturgical - Dogmatical Word. A Theological Point of View»), Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος («Παρατηρήσεις περὶ Διδακτικῆς τῆς ψαλτικῆς, ὀργανολογίας καὶ θεωρίας διαστημάτων στὸ Παναρμόνιον τοῦ Κ. Ψάχου»), κ.ἄ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014: Ἀθήνα

Ὁφίκιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀπονεμήθηκε στὸν Ὁμότιμο Καθηγητὴ Γεώργιο Π. Πατρῶνο

Τὸ ὄφικιο τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπονεμήθηκε στὸν

ὁμότιμο καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γεώργιο Π. Πατρῶνο. Ἡ χειροθεσία τοῦ νέου Ἀρχοντα τοῦ Θρόνου πραγματοποιήθηκε τὸ ἑσπέρας τῆς Πέμπτης 10 Ἀπριλίου στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίας Μαρίνας στὰ Ἄνω Ἰλίσια, μὲ τὴν παρουσία παλαιῶν μαθητῶν καὶ ἀκαδημαϊκῶν συναδέλφων τοῦ Καθηγητῆ. Ὁ ἐκπρόσω-

πος της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ χειροθέτησε σὲ Ἄρχοντα Διδάσκαλο τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀπένειμε τὸ σχετικὸ ὄφφικιο στὸν καθηγητὴ Γ. Πατρῶνο μὲ μία σεμνὴ τελετὴ πού ἔλαβε χώρα στὸ τέλος τῆς ἑσπερινῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου.

Σύμφωνα μὲ τὴν «Τάξη Χειροθεσίας Ἄρχοντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ναθαναήλ ξεκίνησε τὴν Ἀκολουθία καὶ πρὶν ἀπὸ τὸ «Κέλευσον» ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Πανος. Ἀρχιμανδριτὴς Συμεὼν Βολιώτης ἀνέγνωσε τὸ Πατριαρχικὸ Γράμμα. Στὴ συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ναθαναήλ «διὰ τῆς θείας Χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελευταρχικοῦ Πνεύματος» προεχειρίσε τὸν ἐντιμώτατο Γεώργιο Πατρῶνο «Ἄρχοντα Διδάσκαλο τοῦ Εὐαγγελίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας» καὶ ἐμφανῶς συγκινημένος ἀνέγνωσε τὴ σχετικὴ εὐχὴ. Στὸ τέλος ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ναθαναήλ προσέφερε καὶ φόρεσε στὸν νέο Ἄρχοντα τὸν ἐπιστήθιο Σταυρό, προσφωνώντας τον κατασυγκινημένος, καθὼς ὁ ἴδιος ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Τιμώμενου Καθηγητῆ. Ἀκολούθως ἔλαβαν τὸν λόγο ὁ Καθηγητὴς Κωνσταντῖνος Δηληκωνσταντῆς καὶ ὁ Πρωτοπρ. Καθηγητὴς Κωνσταντῖνος Καραϊσαρίδης, οἱ ὁποῖοι ἐξῆραν τὴν προσωπικότητα καὶ τὴ θεολογικὴ ἀκαδημαϊκὴ προσφορά τοῦ νέου Ἄρχοντα Γεωργίου Πατρῶνου.

Κατόπιν, ἀντιφώνησε γεμάτος συγκίνηση ὁ Καθηγητὴς Γ. Πατρῶνος, ὁ ὁποῖος τόνισε τὸ ἀπροσδόκητο αὐτῆς τῆς ἀπονομῆς τοῦ ὄφφικίου, εὐχαρίστησε ὅλους τοὺς παρισταμένους, ιδιαίτερα δὲ τὸν Παναγιώτα-

το Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο καὶ τὸν Σεβασμιώτατο κ. Ναθαναήλ, ἀφιέρωσε τὴν τιμὴ πού τοῦ ἀπένειμαν στὴν οἰκογένειά του καὶ στὴν ἐνορία αὐτῆ τῆς Ἁγίας Μαρίνας, καὶ μίλησε γιὰ τὸν ἀδιάρρηκτο δεσμὸ μεταξύ του μυστηρίου τῆς θεολογίας καὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ σεμνὴ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τοῦ πατριαρχικοῦ ὄφφικίου ὁλοκληρώθηκε μὲ τὴ φήμη τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Σεβασμιώτατου κ. Ναθαναήλ, ἐνῶ ὅλοι ἔλαβαν μικρὴ εὐλογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ Σεβασμιώτατου κ. Ναθαναήλ καὶ εὐχήθηκαν στὸν νέο Ἄρχοντα. Τέλος, ἀκολούθησε κέρασμα στὴ μεγάλη αἴθουσα κάτωθεν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Στὴ χειροθεσία τοῦ νέου Ἄρχοντος παρέστησαν, μεταξύ ἄλλων, ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα του, ἑλλογιμώτατοι Συνάδελφοι Καθηγητὲς ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, κυρίως τοῦ Ἐρμηνευτικοῦ Τομέα, οἱ κληρικοί τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Μαρίνας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ραδιοσταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλέξανδρος Κατσιάρας, παλαιοὶ μαθητὲς κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τοῦ Τιμώμενου, συγγενεῖς καὶ φίλοι του. Ἀξίζει νὰ υπογραμμισθεῖ ὅτι ἡ πρωτοβουλία γιὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ ὄφφικίου ἀνήκει στὸν ἴδιο τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, ὁ ὁποῖος οἰκεία βουλήσει καὶ ἀποφάσσει τὸν πρότεινε γιὰ τὸ ὄφφικιο τοῦ Ἄρχοντος Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπευλογώντας τὴ θεολογικὴ ἀκαδημαϊκὴ του προσφορά πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν παιδεία γενικότερα, τὴν ποιμαντικὴ του διακονία πρὸς τὴν Ἐκκλησία, ὅσο καὶ τὸ ἱεραποστολικὸ του ἔργο γιὰ τὸν εὐαγγελισμό τοῦ κόσμου. Ἄς σημειωθεῖ, τέλος, ὅτι τὸ ἀπονεμηθὲν ὄφφικιο ἀπὸ τὸν ὑπάτο ἱερό θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν Οἰκου-

μενικό Θρόνο, ἀποτελεῖ ὑψίστη τιμὴ γιὰ τὸν σεβαστὸ πανεπιστημιακὸ Διδάσκαλο πολλῶν θεολόγων τῆς νεότερης γενιᾶς. Καί τοῦτο διότι κάθε ὄφφικιο ἀπονέμεται πάντοτε μὲ πολλὴ φειδῶ σὲ προσωπικότητες ἐγνωσμένης ἀξίας καὶ εὐλάβειας, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐπισφραγίζει μιὰ πορεία αἰώνων, ποὺ ἀκολουθοῦν φανεροὶ καὶ ἀφανεῖς διάκονοι τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

*Τὸ Εὐεργετήριο Γράμμα
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου*

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κώου καὶ Νισύρου κ. Ναθαναὴλ εἶχε τὴ χαρὰ νὰ μεταφέρει τὸ Πατριαρχικὸ Γράμμα τῆς ΑΘΠ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ νὰ τὸ ἀπονεύσει μαζί μὲ τὸν Στανρὸ στὸν Τιμώμενο.

«Τοὺς εὐσεβεῖα καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους καὶ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως χρησίμους καὶ εὐεργετικούς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἑαυτοὺς καταδεικνύοντας, ζήλω τε ἐνθέῳ περὶ τὰ κοινὰ ἀμφιπονουμένους, τιμᾶν οἶδε, χαίρουσα, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ὄφφικίων τε ἀπονομαῖς τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐκαιρῶς ἐνδείκνυσθαι εὐνοίαν.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοιοῦτοις ἀγαστοῖς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ζηλωτῆς τε φιλοτιμίας καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως, προτερήμασι κεκοσμημένους ἀποδέδεικται καὶ ὁ Ἐλλογιμώτατος κύριος Γεώργιος Π. Πατρῶνος, Ὁμότιμος Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, φιλευσεβῶς καὶ φιλογενῶς πολυτίμους προσφέρων ὑπηρεσίας τῷ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ καὶ τοῖς θεολογικοῖς γράμμασιν, ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἐπιβραβεῖσαι βουλομένη τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ἀφοσίωσιν καὶ προσήλωσιν, ἔγνω, κατ' ἰδίαν Πατριαρχικὴν αὐτῆς φιλοτιμίαν καὶ

προαίρεσιν, ἀπονεῖμαι αὐτῷ τὸ ὄφφικιον τοῦ Ἄρχοντος Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς εἰς τὸ ὄφφικιον τοῦτο προχειρίσεως αὐτοῦ, ἐξ ὀνόματος ἡμῶν, γιγνομένης ὑπὸ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Κώου καὶ Νισύρου καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κυρίου Ναθαναήλ».

Ἐφ' ᾧ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἵνα ὁ ἐξονομασθεὶς Ἐλλογιμώτατος κύριος Γεώργιος Π. Πατρῶνος ὑπάρχῃ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ λέγῃται Ἐντιμολογιώτατος Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς προσηκούσης τῷ ὄφφικίῳ τούτῳ τιμῆς πάντοτε καὶ παρὰ πάντων ἀπολαύων καὶ ἀξιούμενος.

Ὅθεν, εἰς ἐνδειξιν, ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικὸν Εὐεργετήριον Γράμμα, δοθὲν μετ' εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν ἡμῶν τῷ Ἐντιμολογιωτάτῳ κυρίῳ Γεωργίῳ Π. Πατρῶνῳ, Ἄρχοντι Διδασκάλῳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας».

*Σύντομο Βιογραφικὸ
τοῦ Νέου Ἄρχοντος
τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας*

Ὁ Γεώργιος Π. Πατρῶνος εἶναι ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Τιμήματος Θεολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Δίδαξε Ἐρμηνευτικὴ καὶ Ἐρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐνῶ ιδιαίτερα σημαντικὴ θεωρεῖται ἡ συμβολὴ του στὸ ζήτημα τῆς βιβλικῆς ἐσχατολογίας, καθὼς εἰσήγαγε στὴν ὀρθόδοξη θεολογία τὸν ὄρο «λειτουργικὴ ἐσχατολογία».

Ὁ Γ. Πατρῶνος γεννήθηκε τὸ 1935 στὸ Λέχοβο τῆς Φλώρινας καὶ σπούδασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν. Στὴ συνέχεια

μετέβη για μεταπτυχιακές σπουδές στην Όξφορδη, με αντικείμενο τις βιβλικές σπουδές και ζητήματα της Ίεραποστολής, ζώντας κοντά στους Cowley Fathers στο περίφημο Mission House της Όξφορδης και παρακολουθώντας κύκλο Σπουδών στο διεθνές Ίεραποστολικό Κέντρο των Selly Oak Colleges του Μπέριμιγγαμ (1964-1965). Κατόπιν έπισκέφθηκε τις χώρες της Άνατολικής Άφρικής και εργάστηκε ίεραποστολικά μαζί με Έλληνες ίερείς, ως άπεσταλμένος του ειδικού Γραφείου Έξωτερικής Ίεραποστολής της Έκκλησίας της Ελλάδος.

Τò 1975 υπέβαλε τή διδακτορική διατριβή του με τόν τίτλο «Σχέσις παρόντος και μέλλοντος εις τήν περί βασιλείας του Θεού διδασκαλίαν της Όρθοδόξου θεολογίας» και άνηγορεύθη Διδάκτωρ Θεολογίας. Σταδιακά άνήλθε όλες τις βαθμίδες της ακαδημαϊκής ίεραρχίας και διακρίθηκε για τήν άφοσίωσή του στην έπιστήμη της Καινής Διαθήκης, ιδιαίτερα δέ στην Ίστορία, τή Θεολογία και τήν Έρμηνευτική της ΚΔ. Στην έπιστημονική του ένασχόληση με τήν ΚΔ ύπογράμμισε πάντοτε με έμφαση τήν άνθρωπολογική και κοινωνική της διάσταση, σέ μιá προοπτική με έντονο πνευματικό και ποιμαντικό προβληματισμό. Τò 2002 óλοκλήρωσε τήν πανεπιστημιακή του θητεία στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Άθηνών, χωρίς όμως ó ίδιος νά παύσει νά προσφέρει τή ζωντανή μαρτυρία του τόσο στον óμιλητικό, όσο και στο συγγραφικό πεδίο.

Ός ακαδημαϊκός διδάσκαλος πρόσφερε τις ύπηρεσίες του στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Άθηνών, στη Ριζάρειο Έκκλησιαστική Σχολή και στην Άνώτατη Έκκλησιαστική Άκαδημία Άθηνών. Έπιτέλεσε ίεραποστολικό έργο στην Ουγκάντα,

Κένυα και Τανζανία, ενώ τò έργο της ποιμαντικής διακονίας του σέ πολλά μέρη της Ελλάδος και της Κύπρου συνεχίστηκε επί μία και πλέον τριακονταπενταετία. Για τή μακρά και καλλίκαρπο προσφορά του στην Έκκλησία της Ελλάδος τιμήθηκε με τò παράσημο του «χρυσού σταυρού του άποστόλου Παύλου» από τόν Άρχιεπίσκοπο Άθηνών και πάσης Ελλάδος κυρό Χριστόδουλο (5 Φεβρ. 2005). Έπίσης, για τήν πολύπλευρη προσφορά του στην Έκκλησία και τήν Ίερά Άρχιεπισκοπή Άθηνών τιμήθηκε από τόν Άρχιεπίσκοπο Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ίερόνυμο στο Ίδρυμα Ποιμαντικής Έπιμόρφωσης (2013).

Άναμφισβήτητα ó Γ. Πατρώνος άποτελεί έναν από τους πιό γνωστούς στο έλληνόφωνο άναγνωστικό κοινό όρθόδοξους έρμηνευτές και βιβλικούς θεολόγους. Τόν συνέχει κυριολεκτικά ή βίωση της καθολικότητας της θεολογίας. Μέσα από τήν πληθώρα των βιβλικών μελετών και των πολύτομων συγγραμμάτων του διαφαίνονται τρία έπιμέρους γνωρίσματα που όφείλουν νά χαρακτηρίζουν τήν όρθόδοξη θεολογία: (α) τò βιβλικό και έκκλησιολογικό στοιχείο· (β) τò δογματικό και τριαδολογικό περιεχόμενο· και (γ) ή άσκητική και ποιητική διάσταση της θεολογίας. Θεωρείται ως ó κατ' έξοχην έρευνητής της ίστορικής και έσχατολογικής προοπτικής της Ίεράς Ίστορίας, έισηγητής της «λειτουργικής έσχατολογίας» (liturgical eschatology), βαθύς μελετητής της «θέωσης» του ανθρώπου, άνανεωτής του γόνιμου προβληματισμού επί των άνθρωπολογικών θεμάτων της βιβλικής θεολογίας, γενικότερα βιβλικο-πατερικός θεολόγος και μάλιστα θεολόγος της όρθόδοξης παράδοσης.

Τα άυτοτελή του έργα άνέρχονται σέ περισσότερα από τριάντα κείμενα. Από

ἐκεῖνα πού ἔχουν διαβαστεῖ περισσότερο ἀπό τὸ εὐρύτερο ἀναγνωστικὸ κοινὸ εἶναι τὰ ἑξῆς: «*Ἡ ἱστορικὴ πορεία τοῦ Ἰησοῦ: Ἀπὸ τῆ φάτνη ὡς τὸν κενὸ τάφο*», «*Ἐκκλησία καὶ κόσμος: Θέματα πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προβληματισμοῦ*», «*Ἱστορία καὶ ἐσχατολογία στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ*», «*Ὁ Γάμος*», «*Κήρυγμα καὶ Θεολογία - Θεολογικὸ Κυριακοδρόμιο: Τόμος Α΄: Κυριακὲς Ματθαίου καὶ Λουκᾶ, Τόμος Β΄: Ἐορτολογικά*» κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2014: Ἱεροσόλυμα

Μὲ ἀφορμὴ τῆ συμπλήρωση τῶν 50 ἐτῶν ἀπὸ τῆ συνάντησι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυροῦ Ἀθηνάγορα καὶ τοῦ Πάπα Παύλου ΣΤ΄ στὰ Ἱεροσόλυμα πραγματοποιήθηκε ἐπίσημη συνάντησι μετὰξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Πάπα Φραγκίσκου ἀπὸ 23 ἕως 27 Μαΐου στὰ Ἱεροσόλυμα. Στὴ συνέχεια δημοσιεύεται τὸ κοινὸ ἀνακοινωθὲν τῆς συνάντησις.

*Joint Declaration by Pope Francis
and Ecumenical Patriarch Bartholomew
(25 May, 2014)*

1. Like our venerable predecessors Pope Paul VI and Ecumenical Patriarch Athenagoras who met here in Jerusalem fifty years ago, we too, Pope Francis and Ecumenical Patriarch Bartholomew, were determined to meet in the Holy Land “where our common Redeemer, Christ our Lord, lived, taught, died, rose again, and ascended into Heaven, whence he sent the Holy Spirit on the infant Church”¹. [1] Our

meeting, another encounter of the Bishops of the Churches of Rome and Constantinople founded respectively by the two Brothers the Apostles Peter and Andrew, is a source of profound spiritual joy for us. It presents a providential occasion to reflect on the depth and the authenticity of our existing bonds, themselves the fruit of a grace-filled journey on which the Lord has guided us since that blessed day of fifty years ago.

2. Our fraternal encounter today is a new and necessary step on the journey towards the unity to which only the Holy Spirit can lead us, that of communion in legitimate diversity. We call to mind with profound gratitude the steps that the Lord has already enabled us to undertake. The embrace exchanged between Pope Paul VI and Patriarch Athenagoras here in Jerusalem, after many centuries of silence, paved the way for a momentous gesture, the removal from the memory and from the midst of the Church of the acts of mutual excommunication in 1054. This was followed by an exchange of visits between the respective Sees of Rome and Constantinople, by regular correspondence and, later, by the decision announced by Pope John Paul II and Patriarch Dimitrios, of blessed memory both, to initiate a theological dialogue of truth between Catholics and Orthodox. Over these years, God, the source of all peace and love, has taught us to regard one another as members of the same Christian family, under one Lord and Saviour, Jesus Christ, and to love one another, so that we may confess our faith in the same Gospel of Christ, as received by the Apostles and expressed and transmitted to us by the Ecumenical Councils and the

1. Common communiqué of Pope Paul VI and Patriarch Athenagoras, published after their meeting of 6 January 1964.

Church Fathers. While fully aware of not having reached the goal of full communion, today we confirm our commitment to continue walking together towards the unity for which Christ our Lord prayed to the Father so “that all may be one” (Jn 17:21).

3. Well aware that unity is manifested in love of God and love of neighbour, we look forward in eager anticipation to the day in which we will finally partake together in the Eucharistic banquet. As Christians, we are called to prepare to receive this gift of Eucharistic communion, according to the teaching of Saint Irenaeus of Lyon², through the confession of the one faith, persevering prayer, inner conversion, renewal of life and fraternal dialogue. By achieving this hoped for goal, we will manifest to the world the love of God by which we are recognized as true disciples of Jesus Christ (cf. Jn 13:35).

4. To this end, the theological dialogue undertaken by the Joint International Commission offers a fundamental contribution to the search for full communion among Catholics and Orthodox. Throughout the subsequent times of Popes John Paul II and Benedict the XVI, and Patriarch Dimitrios, the progress of our theological encounters has been substantial. Today we express heartfelt appreciation for the achievements to date, as well as for the current endeavours. This is no mere theoretical exercise, but an exercise in truth and love that demands an ever deeper knowledge of each other’s traditions in order to understand them and to learn from them. Thus we affirm once again that the theological dialogue does not seek a theological

lowest common denominator on which to reach a compromise, but is rather about deepening one’s grasp of the whole truth that Christ has given to his Church, a truth that we never cease to understand better as we follow the Holy Spirit’s promptings. Hence, we affirm together that our faithfulness to the Lord demands fraternal encounter and true dialogue. Such a common pursuit does not lead us away from the truth; rather, through an exchange of gifts, through the guidance of the Holy Spirit, it will lead us into all truth (cf. Jn 16:13).

5. Yet even as we make this journey towards full communion we already have the duty to offer common witness to the love of God for all people by working together in the service of humanity, especially in defending the dignity of the human person at every stage of life and the sanctity of family based on marriage, in promoting peace and the common good, and in responding to the suffering that continues to afflict our world. We acknowledge that hunger, poverty, illiteracy, the inequitable distribution of resources must constantly be addressed. It is our duty to seek to build together a just and humane society in which no-one feels excluded or emarginated.

6. It is our profound conviction that the future of the human family depends also on how we safeguard both prudently and compassionately, with justice and fairness the gift of creation that our Creator has entrusted to us. Therefore, we acknowledge in repentance the wrongful mistreatment of our planet, which is tantamount to sin before the eyes of God. We reaffirm our responsibility and obligation to foster a sense of humility and moderation so that all may feel the need to respect creation and to

---

2. *Against Heresies*, IV, 18, 5 (PG 7, 1028)

safeguard it with care. Together, we pledge our commitment to raising awareness about the stewardship of creation; we appeal to all people of goodwill to consider ways of living less wastefully and more frugally, manifesting less greed and more generosity for the protection of God's world and the benefit of His people.

7. There is likewise an urgent need for effective and committed cooperation of Christians in order to safeguard everywhere the right to express publicly one's faith and to be treated fairly when promoting that which Christianity continues to offer to contemporary society and culture. In this regard, we invite all Christians to promote an authentic dialogue with Judaism, Islam and other religious traditions. Indifference and mutual ignorance can only lead to mistrust and unfortunately even conflict.

8. From this holy city of Jerusalem, we express our shared profound concern for the situation of Christians in the Middle East and for their right to remain full citizens of their homelands. In trust we turn to the almighty and merciful God in a prayer for peace in the Holy Land and in the Middle East in general. We especially pray for the Churches in Egypt, Syria, and Iraq, which have suffered most grievously due to recent events. We encourage all parties regardless of their religious convictions to continue to work for reconciliation and for the just recognition of peoples' rights. We are persuaded that it is not arms, but dialogue, pardon and reconciliation that are the only possible means to achieve peace.

9. In an historical context marked by violence, indifference and egoism, many men and women today feel that they have lost

their bearings. It is precisely through our common witness to the good news of the Gospel that we may be able to help the people of our time to rediscover the way that leads to truth, justice and peace. United in our intentions, and recalling the example, fifty years ago here in Jerusalem, of Pope Paul VI and Patriarch Athenagoras, we call upon all Christians, together with believers of every religious tradition and all people of good will, to recognize the urgency of the hour that compels us to seek the reconciliation and unity of the human family, while fully respecting legitimate differences, for the good of all humanity and of future generations.

10. In undertaking this shared pilgrimage to the site where our one same Lord Jesus Christ was crucified, buried and rose again, we humbly commend to the intercession of the Most Holy and Ever Virgin Mary our future steps on the path towards the fullness of unity, entrusting to God's infinite love the entire human family.

“ May the Lord let his face shine upon you, and be gracious to you! The Lord look upon you kindly and give you peace!” (Num 6:25-26).

Pope of Rome Francis

The Ecumenical Patriarch Bartholomew of Constantinople

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Αθήνα

Ίδρυση Έταιρείας

Έκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου

Με πρωτοβουλία του καθηγητή του Έκκλησιαστικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντή του περιοδικού «Νομοκανονικά» Ι. Μ. Κοινάκη ιδρύθηκε η «Έταιρεία Έκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου». Το Κατα-

στατικό της Έταιρείας υπογράφεται από 25 ιδρυτικά μέλη, στα όποια καταλέγονται, μεταξύ άλλων, πανεπιστημιακοί, δικαστικοί, δικηγόροι και θεολόγοι. Η σύσταση της εν λόγω εταιρείας, με έδρα την Αθήνα, έχει ως κύριο σκοπό της την προώθηση και τον συντονισμό της επιστημονικής έρευνας στον χώρο του Έκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου. Πρόεδρος της Έταιρείας είναι ο Ιωάννης Μ. Κονιδάρης, Καθηγητής Έκκλησιαστικού Δικαίου και Γενικός Γραμματέας ο Άρχιμ. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής Κανονικού Δικαίου. Η Έταιρεία αυτή έρχεται να καλύψει μία σημαντική έλλειψη στα επιστημονικά δρώμενα της χώρας, καθώς είναι η πρώτη φορά που αναλαμβάνεται μία τέτοια πρωτοβουλία για τη συστράτευση των επιστημονικών δυνάμεων τόσο του Έκκλησιαστικού όσο και του Κανονικού Δικαίου. Ός τακτικά μέλη της Έταιρείας εγγράφονται έπιστήμονες ή έρευνητές ασχολούμενοι με τὸ Έκκλησιαστικό ή/και τὸ Κανονικό Δίκαιο, εφόσον κατέχουν τουλάχιστον μεταπτυχιακό δίπλωμα, κατὰ προτίμηση με ειδίκευση στὸ Έκκλησιαστικό ή/και Κανονικό Δίκαιο, Ἀνώτατου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος τῆς ἡμεδαπῆς ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς φορέα. Για περισσότερες πληροφορίες οί ενδιαφερόμενοι μπορούν νὰ ἀπευθύνονται στὸ e-mail τῆς Έταιρείας: etekkad@gmail.com.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014: Θεσσαλονίκη

Center of Ecumenical Missiological and Environmental Studies «Metropolitan Panteleimon Papageorgiou» (CEMES): Humble Theological Contribution to our Orthodox Church on her Way to the 2016 Pan-Orthodox Council (CEMES' Project)

The Center of Ecumenical Missiological and Environmental Studies "Metropolitan Panteleimon Papageorgiou" (CEMES) has launched a one-and a-half year project under the general title: Humble Theological Contribution to our Orthodox Church on her Way to the 2016 Pan-Orthodox Council. The first part of the project is an international Ecumenical conference on «Deaconesses, Ordination of Women and Orthodox Theology», which was officially announced on 22 of July 2014, the feast of St. Mary Magdalene. The necessity of this conference was prompted by the very thoughtful intervention by the Primate of the Church of Cyprus, Mgr Chrysostomos, during the last Meeting of the Primates of the Orthodox Autocephalous Churches in March, 2014, in which he hinted the importance of a profound analysis of the issue from an Orthodox theological perspective.

The call for papers of this conference, co-organized together with other major Orthodox academic institutions, will be dedicated to an Orthodox scholar pioneer in the field, Prof. Evangelos Theodorou, emeritus professor and former Rector of the University of Athens. The official inaugural part of the conference, honouring Prof. Theodorou, will take place in Athens early in December 2014 to commemorate the 60 years of Orthodox theological investigation on the issue, whereas the main scientific part late in January 2015, and will be hosted by the Church of Cyprus. The official languages of the conference will be English and Greek, and will take place in both conventional and electronic form. The conference will be open to all interested academics or cleric theologians, and the call for papers until the end of September,

2014. All speakers will be invited to submit a 300 word (max) abstract and a short CV with a photo to the secretariat of CEMES (cemes2014@gmail.com) to be posted in advance to the website of the conference. The speakers papers may be rooted in the areas of biblical, patristic, liturgical or fundamental theology, or other related to the subject areas. All registered speakers will present a 30 minute final paper (approx 4000-4500 words), which will be followed by a c. 15 minutes discussion.

The final date and program will be decided by the scientific committee, consisting of academics from all the sponsoring and organizing institutions. It is hoped to be attended worldwide, since for both presenters and attendees of the conference no extra software is needed. All that is needed is registration to the secretariat of CEMES (cemes-en.weebly.com) All registered participants, speakers and attendees, will be given very simple instructions how to use the electronic platform and enter the plenary or group rooms of the conference. Thus they will be able to present, and listen to or watch presentations from anywhere in the world with just a reliable internet connection and a computer.

The second part of the project is an In-

ternational post-graduate/post-doctoral Seminar, again in both digital and conventional form (February - June 2015), to be conducted by Profs. Rev. Emmanuel Clapsis of the Holy Cross Greek Orthodox Theological School, Boston, and George Martzelos and Stylianos Tsompanidis of CEMES and the Aristotle University of Thessaloniki, on the theme: The Way to the 2016 Pan-Orthodox Council: Pre-History, Themes and Procedural Principles toward the Unity of Orthodoxy.

Finally, the third part of the project is series of lectures by renowned Orthodox theologians from different ecclesiastical jurisdictions, an International Seminar, again in both digital and conventional form, to be conducted in the premises of CEMES, and a concluding inter-Orthodox Symposium, on Orthodoxy and inter-Christian and Inter-faith Dialogue: History, Difficulties and Prospects for «The Union of All», with the co-operation of ecumenical centers and academies from both Greece and abroad, with the final and concluding symposium scheduled on the week ending on Sunday of Orthodoxy, March 20 of the year 2016. The scientific results of all three parts of the project will be submitted to the secretariat of the 2016 Pan-Orthodox Council.

Στή σύνταξη τῶν «Θεολογικῶν Χρονικῶν» συνεργάστηκαν ὁ Νικόλαος Ἀσπρούλης, ἡ Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη καὶ ὁ π. Κωνσταντῖνος Παπαθανασίου.